

AKUT BOLIG

AKUTBOLIGER FOR

UNGE

HJEMLØSE

PÅ FREDERIKSBERG

– ET ALTERNATIV TIL HERBERG

UNGE

TILBUDET LEJLIGHEDERNE

UNGE

UDARBEJDET I AUGUST 2014

Ida Weinholt og Max Wettendorff – bostøttemedarbejdere
Annette Mainz – daglig leder Lindevangen
Søren Romar – forstander Lindevangen og Lærkehøj

GRAFISK DESIGN

Grafiraf

TRYK

Eksskolens Trykkeri

LINDEVANGEN

Lindevangs Allé 7
2000 Frederiksberg
Tlf: 38 86 40 61
post@lindevangen.dk

LINDEVANGENS BUD PÅ FREMTIDIGE

INDSATSEN HOUSING FIRST

METODE MÅLGRUPPE

I TAL EFTER OPHOLD AKUTBOLIG

OPSAMLING UDFORDRINGER

INDSATSER

INDHOLD

- 4 INDLEDNING
- 5 BAGGRUND
- 5 UNGEINDSATSEN
- 6 HOUSING FIRST
- 6 LEJLIGHEDERNE
- 7 TILBUDET
- 9 METODE
- 13 MÅLGRUPPE
- 14 UNGE I TAL
- 16 EFTER OPHOLD I AKUTBOLIG
- 17 OPSAMLING
- 19 UDFORDRINGER
- 21 LINDEVANGENS BUD
PÅ FREMTIDIGE INDSATSER

INDLEDNING

Frederiksberg kommune besluttede i 2009 at udarbejde en ny Hjemløseplan i forbindelse med vedtagelsen af den nationale Hjemløsestrategi. Et af fokusområderne var unge hjemløse og det blev aftalt at herberget Lindevangen skulle etablere en ny indsats rettet mod unge hjemløse, som blev igangsat i sommeren 2010. Tilbuddet bliver nu kaldt "Akutboliger for Unge". Det har kørt i 4 år og er et alternativ til de herbergspladser, der er på herbergerne Lindevangen og Lærkehøj.

Siden starten har 45 forskellige personer været indskrevet i en Akutbolig for Unge, og erfaringerne med den nye indsats er generelt meget positive. Der er kommet mange tilbagemeldinger fra de unge, som giver udtryk for, at de har haft et positivt udbytte af indskrivningen. Samme oplevelse har de to medarbejdere, som er ansat i akutboligerne og flere af de samarbejdspartnere, som har været involveret i de unges sagsforløb.

Der har igennem de sidste år været meget fokus på unge hjemløse, bl.a. fordi antallet er steget væsentligt igennem de senere år. Lindevangen har fået henvendelser fra "Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold", Socialstyrelsen, Kommunernes Landsforening, kommuner og hjemløseinstitutioner, som har ønsket at høre mere om erfaringerne fra indsatsen i arbejdet med de unge hjemløse.

Vi har derfor valgt at udgive denne folder, der beskriver baggrunden, lejlighederne, selve tilbuddet, metoden, målgruppen, erfaringerne og udfordringerne i arbejdet med de unge hjemløse, som forhåbentlig kan bidrage til udviklingen af arbejdet med unge hjemløse.

Hvis du vil vide mere, så kontakt:

Lindevangen tlf: 38 86 40 61

Ida Weinholt tlf: 26 11 14 71

Max Wettendorff tlf: 26 11 14 75

AKUT BOLIGER FOR UNGE

BAGGRUND

Der har igennem en årrække været en stigning af unge hjemløse, som har henvendt sig og er blevet indskrevet på landets herberger og forsorgshjem.

Ifølge SFI's hjemløsetælling i 2007 var der 667 unge hjemløse (18 – 24 år), hvilket svarer til 13 % af det samlede antal hjemløse.

Velfærdsministeriet fandt det ikke acceptabelt, at unge mennesker blev henvist til en plads på forsorgshjem eller herberg med risiko for at blive fanget i en længerevarende marginaliserings- og udstødsproces. Man anbefalede derfor, at kommuner kun burde henvise unge til ophold på et forsorgshjem, som en absolut nødløsning.

Det var derfor naturligt, at der var fokus på unge hjemløse, da Hjemløsestrategien blev besluttet af Satspuljepartierne i 2009. Derfor hed et af formålene i strategien:

”at finde andre løsninger til unge end en plads på forsorgshjem”

Da Frederiksberg Kommune havde mange registrerede hjemløse, blev den udvalgt som en af de 8 kommuner, som fik mulighed for at søge midler fra Hjemløsestrategiens pulje. Efterfølgende fik Frederiksberg Kommune bevilliget 20 millioner kr. over en 4 årig periode til en lang række initiativer, og en del af denne bevilling blev målrettet indsatsen i forhold til unge hjemløse.

Herbergerne Lindevangen og Lærkehøj havde i en del år haft mange unge hjemløse boende. Helt konkret var der i 2008 i alt 24 unge (18 – 24 år) indskrevet, hvilket svarede til 16 % af det samlede antal beboere og målet blev, at dette tal skulle reduceres kraftigt i den periode Hjemløsestrategien kørte.

UNGE- INDSATSSEN

I samarbejde med Frederiksberg Kommune blev det besluttet, at Lindevangen skulle etablere en anderledes indsats til gruppen af unge hjemløse. Udgangspunktet var ”at man skulle forsøge at give de unge hjemløse et andet tilbud end en herbergsplads”. Populært sagt skulle vi prøve at ”vende dem i døren”.

Derfor blev det aftalt, at der skulle etableres nogle § 110 akutboliger, som de unge hjemløse kunne flytte ind i som et alternativ til en almindelig herbergsplads. Samtidig skulle der tilbydes den nødvendige bostøtte, så de unge fik den støtte, de havde brug for, for at komme positivt videre i deres liv.

HOUSING FIRST

Indsatsen tager udgangspunkt i Housing First princippet, hvor borgeren flytter direkte ud i en bolig og får den nødvendige bostøtte. Det er dog meget svært at finde boliger på Frederiksberg, og som alternativ har Lindevangen lejet et antal lejligheder til formålet. Forskellen på Housing First princippet og vores tilbud er derfor, at boligen ikke er permanent, hvilket medfører, at en del af indsatsen har fokus på, hvor borgeren skal bo efter endt ophold.

Princippet bygger på tanken om, at stabile boligforhold er nødvendige for at kunne arbejde med problematikker som misbrug, sygdom, behandling, netværk og økonomi. I indsatsen får den unge mulighed for at flytte ind i en akutbolig, få tildelt den nødvendige fleksible bostøtte og støtte i at få hverdagen i boligen til at fungere.

LEJLIGHEDERNE

Det blev aftalt med Frederiksberg Kommune, at Lindevangen fik lejekontrakten på 7 små lejligheder, der alle er beliggende i kommunens ejendomme i 2 forskellige områder. Helt konkret er det forstanderen, som har skrevet under på lejekontrakten. Huslejen – inklusiv forbrug – ligger på mellem 2500 kr. og 3800 kr. om måneden og bliver betalt af Lindevangen, som også er ansvarlig for den indvendige vedligeholdelse.

Alle 7 lejligheder (8 lejligheder i 2014) blev istandsat og efterfølgende møbleret, så de er lige til at flytte ind i, og køkkenerne er udstyret med det nødvendige køkkenudstyr, så beboeren har mulighed for at lave mad.

Lejlighederne fik alle sammen et nyt låsesystem, som meget enkelt kan kodes om, hvis beboeren mister sin nøgle. De ansatte bostøttemedarbejdere har også nøgler til lejlighederne.

Lejlighederne blev i starten kaldt "De Alternative Herbergspladser", men er efterfølgende omdøbt til "Akutbolig for Unge".

TILBUDET

Akutboligerne for Unge er organiseret under Lindevangen.

Akutboligernes omkostninger:

- Etablering af lejligheder herunder depositum og istandsættelse.
- 1½ årsværk inkl. personaleudgifter.
- Udgifter til lejlighederne, herunder husleje, vedligeholdelse og inventar.
- Aktivitetsbudget målrettet beboerne.

Tilbuddet er til unge mellem 18 og 25 år.

Akutboliger for Unge er et midlertidigt botilbud og drives efter SL § 110. Som udgangspunkt kan de unge bo der i ca. et halvt år, men da det er meget svært at skaffe permanente boliger, de unge kan flytte videre til, er opholdslængden omkring 9 måneder.

AKUT BOLIG

Mand, 23 år har af 2 omgange boet på herberget Lindevangen, dernæst ophold i en akutbolig og endelig i en særlig ungdomsbolig.

Samarbejdet strækker sig samlet set over 2 år og 8 måneder. Ved indflytning på Herberget Lindevangen er borgeren forvirret omkring job/uddannelse, han ryger hash, det lykkes aldrig at etablere et egentligt samarbejde med kontaktperson.

Ved indflytningen i Akutbolig for Unge, åbner han langsomt op for lysten til at finde job, skære ned på sit forbrug af hash og det lykkes at

etablere et samarbejde med kontaktpersonen.

Ved indflytningen i Særlig Ungdomsbolig stopper han helt med at ryge hash og starter på HF med henblik på en videregående uddannelse.

Ved afslutningen af samarbejdet læser han på en videregående uddannelse, har fastholdt sit stop af hash og har en plan for hvad han gerne vil fremadrettet.

AKUT BOLIG

Kvinde, religiøs, psykiatrisk diagnose, har svært ved at komme ud af døren om morgenen pga. tanker og tvangsprægede handlinger, har svært ved at få gjort opgaver færdige, går ofte med problemer for sig selv, har svært ved at afkode andre mennesker og kan være passiv og indimellem upassende i den sociale kontakt. Bliver nemt stresset og lukker sig da helt ind i sig selv.

Hun er kontanthjælpsmodtager. Hun har foruden jobcenter sagsbehandler tilknyttet en mentor, der støtter hende i at komme op og ud af døren om morgenen til aktivering. Har svært ved at komme videre på det almene boligmarked.

Hun opholder sig 3 måneder på Lindevangen uden der skabes nogle

relation, hvorefter hun flytter ind i en akutbolig. Det lykkes over tid for bostøttemedarbejderen at få etableret et godt og tillidsfuldt samarbejde med stor grad af åbenhed.

Der arbejdes udover støtte til aktiv boligsøgning på at hjælpe hende i at stole på egen dømmekraft, at få struktur på hverdagen og en nogenlunde døgnrytme, at blive bedre til at tolke omverden, uddannelsesafklaring mv.

Hun er under opholdet blevet mere åben og social i kontakten og er begyndt at have en mere aktiv tilgang til at få løst egne udfordringer.

Samarbejdet fortsætter, idet hun fortsat tager ophold i en Akutbolig for Unge.

Der er pt 8 lejligheder og der er lovet yderligere 3 lejligheder af kommunen.

De unge betaler en husleje for at bo i lejlighederne, som svarer til logitaksten for unge som bor på herberg i Frederiksberg kommune. Logitaksten er 69 kr. pr. døgn (2014). Taksten er dog afhængig af den unges indkomst.

Døgntaksten for opholdet i en Akutbolig for Unge er 451 kr. (2014).

Der er ansat 2 bostøttemedarbejdere i tilbuddet. De ansatte er en pædagog og en socialrådgiver. De 2 medarbejdere er en del af et Bostøtteteam på 5 personer. Denne organisering betyder, at der er god mulighed for sparring og for at

dække hinanden ind under ferie, sygdom m.m. De 2 bostøttemedarbejdere har også bostøtteopgaver med andre borgere.

Visitationen til akutboligerne varetages af de 2 bostøttemedarbejdere samt Lindevangens daglige leder. Da der sjældent er ledige akutboliger, udmeldes det bredt, når der er en ledig akutbolig på vej og der kan sendes indstillinger. Visitationen foregår på baggrund af skriftlige indstillinger på den unge, enten af den unge selv eller af samarbejdspartnere. Alle indstillede unge kommer til en visitationssamtale med bostøttemedarbejderne. Beslutningen om hvem der tildeles den ledige akutbolig er en vurdering ud fra størst behov.

Boligen: Den unge har råderetten over boligen imens vedkommende er indskrevet. Der er udfærdiget en samarbejdsaftale vedr. akutboligen, som den unge underskriver ved indflytning i lejligheden. Heraf fremgår det bl.a., at man ikke kan have andre boende og at man ikke må have husdyr eller våben i lejligheden. Den unge skal ligeledes følge de regler, der er gældende for den ejendom, hvor de flytter ind. Den unge har egen nøgle.

METODE

Arbejdet med de unge, tage udgangspunkt i metoden "Individual Case Management" (ICM). Case Managementmetoden bygger på en antagelse om, at borgeren selv skal være en del af forandringsprocessen, for at den kan lykkes. Borgeren skal således inddrages i planlægningen af forløbet og i udarbejdelsen af planen for arbejdet.

Arbejdet med Case Managementmetoden foregår ud fra et recovery-perspektiv, hvor borgeren anskues som en person med potentiale til at 'komme sig' og blive (re)integreret i samfundet. Udover at sikre koordinering og give tryghed og omsorg i hverdagen, fokuserer metoden på at udvikle borgerens kompetencer og at identificere og styrke borgerens ressourcer. Empowerment er et vigtigt element i metoden, og det er Case Managerens opgave gennem samarbejdet med og støtten til borgeren, at sætte rammerne for en udvikling, der gør borgeren i stand til selv at handle og opnå kontrol over eget liv.

På Lindevangen har vi valgt at Case Manager hedder bostøttemedarbejder. Samarbejdet mellem den unge og bostøttemedarbejderen tager udgangspunkt i den enkelte unge og dennes behov og ønsker for fremtiden. Bostøttemedarbejderne møder den unge som en voksen og myndig person, der er i færd med at udvikle en selvstændig tilværelse.

Opgaven er, at være med til at støtte udviklingen af den unges kompetencer. Det tilstræbes at yde en indsats, hvor der tilbydes en personlig og ligeværdig kontakt til den unge. Derfor arbejdes der på at motivere den unge til at tage initiativ og handling for at forbedre og tage kontrol over eget liv. Det er en vigtig del af arbejdet at være tålmodig, tillidsfuld, rummelig og fleksibel og klar til at gribe et evt. initiativ fra den unge. Der bliver fra bostøttemedarbejderens side stillet krav til den unge om at samarbejde, formen af dette samarbejde, samt at den unge er indstillet på, at ville arbejde på at skabe ændringer i sit liv. Det kan – for nogen – være svært at håndtere disse krav, da de ikke er vant til at der stilles krav til dem.

Der udarbejdes en opholdsplan, når den unge flytter ind. Formålet er, at der laves en plan for den unges ophold i akutboligen. Planen udarbejdes sammen med den unge og omhandler eksempelvis emner som uddannelse/skole, job, fremtidig bolig, fritid, misbrug, økonomi, evt. børn m.m. Opholdsplanen vil altid blive koordineret i forhold til en eventuel jobplan/social handleplan.

Bostøttemedarbejderen fungerer bl.a. som tovholder med det formål, at den unge lærer at navigere og begå sig i det offentlige system. Mange af de unge har haft kommunen som "samarbejdspartner" det meste af deres barndom og ungdom, og har ofte et forkvaklet forhold til det kommunale system.

Nogle oplever kommunen som en forælder, den part i deres liv, der har taget ansvar, når ingen andre gjorde det, og disse unge kan have en forventning om, at det fortsat skal være kommunen, der handler og tager ansvar. Andre unge med flere års kendskab til kommunen, har udviklet en stor vrede mod det offentlige system. Det er derfor vigtigt at forsøge at give den unge et indblik i, hvad der er kommunens og hvad der er den unges opgave. Hvornår det er relevant at bruge systemet? Hvilke rettigheder og pligter har den unge som samfundsborger? Hvad er deres egen rolle? Heri kan indgå at tale med den unge inden et møde på kommunen, for at afklare den unges dagsorden og evt. forsøge at justere den unges forventninger. Det er væsentlig læring for den unge at forstå at de skal gøre sig så uafhængig af kommunen som muligt.

Bostøttemedarbejderen skal ikke stille lovgivningsmæssige krav til de unge, da de ikke har et myndighedsansvar. Det gør en stor forskel i samarbejdet, blandt andet fordi at bostøttemedarbejderen ikke kan sanktionere.

AKUT BOLIG

Den unge mand har inden ophold i en Akutbolig for Unge haft ophold på herberget Lindevangen. Han får efter ophold i Akutbolig for Unge tilbudt en Særlig Ungdomsbolig (permanent). Samarbejdet fortsætter også aktuelt og har nu været over 3 år og 3 måneder.

Virker dårlig begavet, har svært ved at tage initiativ, mangler generelt selvstændige holdninger, er startet i flere grundskoleforløb, men er stoppet hver gang, sander indimellem til i bolig, har facade på, skjuler sine udfordringer, har svært ved at forstå det offentlige system, fungerer nogenlunde i en struktureret hverdag.

Der har så vidt vides ikke været iværksat foranstaltninger/indsatser overfor

den unge under dennes skolegang. Og det er heller ikke lykkedes at få den unge udredt. Han får i samarbejdet med bostøttemedarbejderen hjælp til at træffe relevante beslutninger og handle på dem, hjælp til at tolke omgivelser, støtte til kontakt til bank, kreditorer mv.

Samarbejdet handler endvidere om støtte til at navigere og forstå det offentlige system og at få sagt fra fx overfor kriminelle bekendtskaber. I de perioder hvor den unge isolerer sig og "sander til" i lejligheden, kontakter han nogle gange bostøttemedarbejderen.

Den unge fastholder, at han gerne vil fortsætte samarbejdet.

Nogle af de unge har ofte mange kontaktpersoner. I de tilfælde bliver det bostøttemedarbejderens opgave at koordinere, huske den unge på møder og kontinuerligt samle op sammen med den unge.

Støtten kan også handle om samspillet mellem den unge og dennes familie og venner. Også her handler det om at den unge bliver mere afklaret om egen rolle og andel i relationer. I den forbindelse er der fokus på den unges selvstændighed og aktuelle voksentilværelse. Denne udvikling kan være med til nedtrappe konflikter og evt. vredesudbrud både i forhold til det offentlige, samarbejdspartnere og private netværk.

Der er ligeledes en del praktisk støtte i hjemmet. Hjælp til selv at kunne klare indkøb, tøjvask, rengøring, oprydning etc. Altså helt elementær hjælp.

Der er ikke fastsat et bestemt antal støttetimer på den enkelte beboer, da der er tale om mangeartede opgaver udover samtalerne, men det er et krav at den unge og bostøttemedarbejderen mødes minimum en gang om ugen. Bostøttemedarbejderen deltager ofte i forskellige samarbejds- og koordineringsmøder, ligesom den unge ofte ønsker at medarbejderen tager med til egen læge, undersøgelser på hospital eller lign.

Der ydes en fleksibel bostøtte, hvilket betyder at der ikke er afsat et fast timetal til den enkelte beboer. I fleksibiliteten ligger også at besøgene ikke altid skal forgå hjemme hos den unge, men kan f.eks. også være på en café eller et uddannelsessted. Antal besøg på en uge kan veksle i perioder. I nogen perioder mødes bostøttemedarbejderen og den unge måske hinanden én gang om ugen og i andre perioder er det måske to eller tre gange. Længden af besøgene varierer fra gang til gang, men det er vigtigt, at der afsættes tid nok, så der også er tid til "den lange" snak. Støtten kan variere fra 1½ time til op imod 6 timer om ugen.

AKUT BOLIG

Misbrugende mand, begyndte at ryge hash som 13-årig.

Kaotisk adfærd, generelt ustabil fremmøde, boet på forskellige herberger, svært at komme i kontakt med (ingen telefon), kontanthjælpsmodtager, har gæld, kriminel adfærd grundet stofmisbrug, impulsiv, har afsluttet 9. klasse og herefter ingen videre skolegang. Han har en række somatiske problemstillinger.

Han ønsker en forandring, da han indskrives i en akutbolig. Han har aldrig prøvet at bo for sig selv. Han er glad for akutboligen, hvor han får trænet at købe ind, vaske tøj og betalt logi. Han

får også genoptaget madlavning.

Han finder for første gang i lang tid ro, får sovet om natten, får spist regelmæssigt, får passet medicinindtag osv. Han bliver frustreret pga. en medicinudlevering, og hans misbrug øges med deraf følgende tyverier og ustabil fremmøde.

Der flytter nogle andre unge med misbrug ind i boligen, og da han ikke ændrer på det efter talrige opfordringer, besluttet det at han skal flytte fra boligen.

Han tilbydes plads på anden § 110 institution.

MÅLGRUPPEN

Målgruppen er unge hjemløse mellem 18 og 25 år. Det er unge som ikke har noget fast sted at bo. De overnatter hos venner og bekendte, nogle bor på gaden og andre bor hos deres familie under meget belastende forhold.

Siden etableringen af akutboliger for Unge i 2010 har 45 unge benyttet tilbudet, og der tegner sig overordnet et billede af en gruppe socialt udsatte unge med mange udfordringer på forskellige områder. De fleste unge har haft problematiske opvækstbetingelser. Stort set alle de unge er vokset op hos forældre med misbrug og/eller psykiske lidelser. Flere af de unge har ligeledes været anbragt udenfor hjemmet i plejefamilier eller på døgninstitutioner. Dertil kommer at deres familienetværk ofte er problematiske eller ikke eksisterende.

Flere af de unge kan karakteriseres ved at have ringe eller manglende voksenkompetencer. De har aldrig formået at få en velfungerende hverdag og mangler forudsætninger for at håndtere de krav, der stilles til et voksenliv. De er omgivet af en del kaos bl.a. i form af konflikter, dramaer, dårlige valg af netværk og de er ofte forvirrede omkring eget liv.

Mange af de unge har flere afbrudte skole- og uddannelsesforløb bag sig. De fleste har en dårlig økonomi, er kontanthjælpsmodtagere og næsten alle har gæld. Det er en generel tendens at mange af dem er dårlige til at forvalte deres økonomi.

UNGE I TAL

KØNSFORDELING

I Akutboligerne for Unge

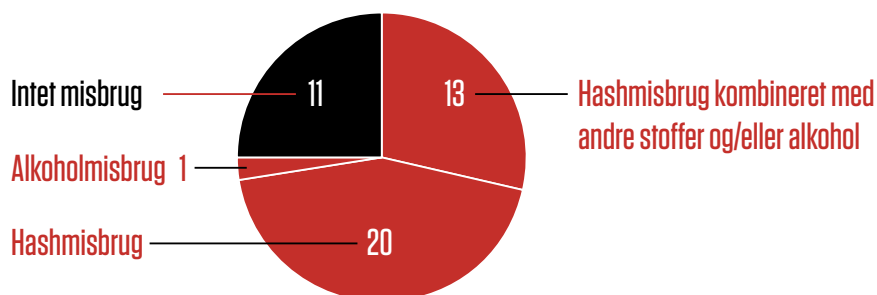
Blandt brugere af botilbud på landsplan

Kønsfordelingen i Akutboligerne for Unge har været 20 kvinder og 25 mænd. Dette er en anderledes kønsfordeling end der er for hjemløse på landsplan. I Ankestyrelsens statistik for 2013¹ udgør kvinderne 24 % af det samlede antal. De unge kvinder i Akutboligerne udgør 45 %. Der er noget der tyder på, at muligheden for at man kan bo i en Akutbolig for sig selv, gør, at der er blevet skabt kontakt til nogle unge kvinder, der normalt ville afvise at bruge en almindelig herbergsplads.

¹ Ankestyrelsens statistikker: Brugere af botilbud efter servicelovens § 110 – Årsstatistik for 2013.

MISBRUG

Misbrug er en stor del af de unges hverdag. 75 % af de unge (34 ud af de 45) har et misbrug. 33 har et hashmisbrug og for 13 af dem er misbruget kombineret med alkohol og/eller andre stoffer. En enkelt ung har udelukkende haft et alkoholmisbrug. Mange har et stort ønske om at stoppe deres misbrug og en af kerneopgaverne i arbejdet er, at motivere de unge til at komme i en relevant misbrugsbehandling.

KOMMUNE

De unge kommer primært fra Frederiksberg kommune, 40 ud af 45 er fra Frederiksberg, 4 fra København og 1 en fra Ballerup kommune.

ETNISK BAGGRUND

Hovedparten af de unge er født i Danmark, men 19 af de 45 unge (42 %) har en anden etnisk baggrund end dansk. Deres forældre er født i lande, hvor familiemønstre, værdier og adfærd kan være anderledes end i Danmark.

Det kan være en udfordring for den unge, da de skal navigere mellem 2 forskellige kulturer, hvilket for nogen medfører konflikter mellem den unge og deres familie. Der har været enkelte indskrevet, hvor familien har "slået hånden af dem" f.eks. grundet homoseksualitet og andre har været bange for at blive presset til at indgå et tvangsægteskab.

KRIMINALITET

11 ud af 45 unge, svarende til 25 %, har modtaget en dom for en eller anden form for kriminalitet. Det er alle mænd og enkelte af de unge bevæger sig i eller tæt på bandemiljøerne.

PSYKIATRI

11 ud af 45 unge, svarende til 25 %, har én eller flere psykiatriske diagnoser. Medarbejderne oplever, at flere unge udviser tydelige tegn på psykiatriske problemer. Men de er ikke – eller ønsker ikke – at blive udredt psykiatrisk.

EFTER OPHOLD I EN AKUTBOLIG

I perioden fra medio 2010 og frem til medio 2014 er 37 unge flyttet ud af en Akutbolig for Unge.

20 af de unge er flyttet i egen bolig og heraf har kun 2 fundet boligen selv. 3 er flyttet sammen med kærester eller venner. 9 har fået en Særlig Ungdomsbolig², 5 er blevet anvist en husvildebolig pga. graviditet og 4 er blevet anvist en permanent bolig grundet deres specielt belastede situation, hvor kommunen har vurderet, at den unge ikke selv var i stand til at finde en bolig.

UDFLYTTET TIL

Egen bolig	20	54 %
Kæreste / venner	3	8 %
Andre boformer	4	11 %
Til gaden	8	22 %
Fængsel	2	5 %

4 er blevet udskrevet til andre boformer. 3 har fået hjælp til at flytte til andre § 110 boformer, pga. trusler fra bandemiljøer og en enkelt er flyttet til et § 107 tilbud.

For 8 af de 37 har det været nødvendigt at slutte samarbejdet og de unge er udskrevet til "gaden". Halvdelen har ikke magtet eller haft lyst til at indgå et samarbejde med en bostøttemedarbejder. 2 har været decideret truende og aggressive, og 2 har haft så stort et misbrug, at det ikke har været muligt at etablere et samarbejde.

2 unge er kommet i fængsel.

Nogle af de 37 forløb er blevet overdraget til andre indsats f.eks. Familievejledningen, Distriktpsychiatrien, Kriminalforsorgen, andre § 110 tilbud og i et tilfælde til et § 107 døgntilbud, hvorefter det har været mest hensigtsmæssigt at afslutte samarbejdet. Overgangen har været koordineret med den efterfølgende indsats. I ca. 40 % af forløbene har den unge ønsket at fortsætte samarbejdet med Bostøtten. Denne støtte er der afsat ressourcer til. Forløbene har været af meget varierende længde og i de fleste tilfælde ikke så intensiv, som støtten i akutboligen.

² Frederiksberg kommune indgik i 2010 en aftale med Frederiksbergs Forenede Boligselskaber (FFB) om i alt 20 Særboliger til hjemløse borgere på Frederiksberg. Halvdelen af særboligerne er målrettet unge hjemløse og har fået navnet Særlige Ungdomsboliger. Frederiksberg kommune står for visitationen til lejlighederne og foretager den endelige godkendelse.

OPSAMLING

Det har været og er en stor succes at etablere dette tilbud. Erfaringerne har vist, at samarbejdet med de unge i akutboligerne er betydelig bedre, end når de bor på herberg.

At bo alene i en lejlighed giver den unge mulighed for at leve et liv mere tilsvarende andre jævnaldrende. De har mere selvbestemmelse over egen hverdag end hvis de skal indordne sig under de regler og rammer, der er på eksempelvis Lindevangen og Lærkehøj. Det giver også en mere åben og ærlig dialog omkring deres liv, eksempelvis omfanget af et misbrug/forbrug af stoffer.

Mange af de unge har tilkendegivet, at de oplever, at det gør en stor forskel, at de har deres eget hjem. Det er væsentligt for dem, at de har deres egen nøgle og det er dem, der åbner døren til "eget hjem". De unge føler sig mere trygge og er mere på hjemmebane, når samarbejdet foregår hos den unge og de ikke bliver inviteret ind på et kontor. Dette er meget centralt i forhold til indsatsen.

De unge vil gerne fortælle om deres udfordringer i forhold til deres familier, eget misbrug, venner, kærestes, og hvad de synes er svært i forhold til job og uddannelse. Relationen mellem bostøttemedarbejderen og den unge bliver derved bedre og det er nemmere at finde fælles samarbejdspunkter. Kontakten mellem den unge og medarbejderne foregår dels ved samtaler, men også i høj grad ved at der sendes sms'er.

Erfaringen er, at det tager lang tid at opbygge en god og solid relation med den unge, så mange forløb vil strække sig over mange måneder. I første omgang skal den unge "lande" i boligen. Det viser sig ofte, at der kommer flere problemstillinger frem efter et stykke tid.

Det opleves indimellem, at de unge får det svært, når de har været et par måneder i boligen, idet deres liv i lang tid blot har handlet om at klare sig til næste dag. Nu er der mulighed for at mærke efter nogle af de dybereliggende problemstillinger, der er i de unges liv. Det er derfor væsentligt, at man har mulighed for at tilbyde de unge, at bostøtten kan fortsætte efter udflytning fra en akutbolig.

Der er brug for sparring og løbende kollegial støtte, når man arbejder på denne måde. Medarbejderne sparrer i dagligdagen med hinanden, der holdes ugentligt teammøde, hvor daglig leder deltager og der er hyppig supervision. Der har været flere justeringer i forhold til indsatsen gennem årene. Det har været nødvendigt at evaluere undervejs og lave nogle ændringer i såvel visiteringen

til tilbuddet og i kravene om samarbejde. Visitationerne er blevet skærpet, da erfaringerne viser, at ikke alle unge kan bo i en akutbolig. Der er nogle unge som har så store udfordringer, at de ikke kan indgå i et samarbejde eller bo i en selvstændig bolig.

Målet for indsatsen har som udgangspunkt været, at de unge kommer videre til en bolig af en mere permanent karakter og i job/uddannelse. Dette er ikke lykkes for alle, da de fleste unge ved indskrivningen haft flere udfordringer der skulle arbejdes med før de har været klar til dette. Det at de unge bliver bedre i stand til eller kommer tættere på at kunne håndtere et voksenliv, vil blive set som en succes.

Erfaringen er, at en del af de unge, som har modtaget støtte over længere tid, har udviklet sig i positiv retning. Det centrale er, at de unge selv oplever en positiv udvikling. Det er også de små skridt der tæller, hvad enten det handler om at komme nærmere en mere almindelig døgnrytme, reel uddannelsesafklaring, forståelse af relationer til andre fx forældre, øget selvværd, misbrugsreduktion m.v.

Det er lykkedes at komme i kontakt med en gruppe belastede unge, som normalt ikke henvender sig til herberger, men derimod hellere ville opholde sig på gaden. Muligheden for at bo i en akutbolig for sig selv med den nødvendige støtte, er meget mere attraktivt for den unge. De ser ikke sig selv som hjemløse, selvom de i lange perioder har sovet hos venner og bekendte, på varmestuer eller på gaden. De ligner andre jævnaldrende unge, går i samme tøj og med smartphones, men bag facaden er der store problemstillinger.

Det giver mening at undersøge de unges udbytte af indsatsen, så Lindevangen har besluttet, at der fremadrettet skal måles på effekten af de unges ophold.

UDFORDRINGER

Erfaringerne viser, at arbejdet med de unge tager længere tid end forventet. Endvidere har det været meget svært at få de unge videre i en egnet bolig. Enkelte har ikke kunne rummes i tilbuddet, og der har været flere henvendelser fra unge hjemløse, end der har været kapacitet til.

- Det er ofte en større proces, at få klarlagt hvad de unge gerne vil med deres liv. Der er blevet brugt meget tid på at motivere de unge til at starte en uddannelse eller begynde på en beskæftigelse, men ofte har det vist sig, at der var akutte problemstillinger, som har skullet afklares inden de unge var i stand til det. Undervejs i forløbet er der ofte kommet flere problematikker frem, som har ændret de unges motivation og fremtidsplaner.
- Boligsituationen i hovedstadsområdet er meget problematisk. Der er næsten ikke nogen ledige boliger og de boliger der måtte være, er urimeligt dyre for den unge. Det er ligeledes svært at leje værelser, da

AKUT BOLIG

Tidligere tilknyttet kriminelt bandedmiljø, anbragt som barn og siddet i fængsel i flere år, manglende skolegang. Han er, allerede ved indskrivning i akutbolig, anvist bolig af Københavns Kommune.

Mangler basal viden om praktiske ting i forhold til at bo selv og til tilværelsen som ikke-kriminel. Han har milliongæld. Han er motiveret for forandring.

Samarbejdet handler om at støtte ham i at færdiggøre sin 9. klasse og få til lært sig de basale færdigheder, der skal til for at bo selv. Han er meget opsøgende, når der er noget han ikke

ved, hvordan man gør. Han tillærer sig hurtigt de basale færdigheder.

Han kommer i gang med aktiv jobsøgning under opholdet i akutbolig.

Samarbejdet afsluttes efter 5 måneder, da han flytter ud af Frederiksberg Kommune. Der er ved udflytning videregivet oplysninger om støttebehov til den ny kommune efter samtykke med den unge. Københavns Kommune tilbyder en boligrådgiver til at støtte ham videre i egen bolig.

huslejen også her er meget høj. En anden problematik er, at de unge med anden etnisk baggrund ofte afvises i forhold til privat udlejning, blot på grund af deres navn.

- Det har vist sig at være en særlig svær udfordring at få de unge til at søge bolig uden for Frederiksberg. Mange af dem er født i kommunen og føler sig stærkt tilknyttet til lokalområdet. Derfor kræver det mange ressourcer at få de unge til at søge bolig uden for hovedstadsområdet.
- Langt de fleste unge har profiteret af opholdet i akutboligerne, men det har været nødvendigt at stoppe samarbejdet med enkelte pga. trusler, hærværk, vold eller manglende samarbejde. Denne gruppe skal have et anderledes tilbud og kan ikke rummes i akutboligerne.
- Der har siden etableringen af Akutboliger for Unge været over 150 henvendelser vedr. unge som har ønsket at komme i betragtning til en akutbolig og langt de fleste har tilhørt målgruppen. Det har betydet at over 2/3 af henvendelserne er blevet afvist, da tilbuddet ikke har haft den nødvendige kapacitet. Det giver et tydeligt billede af, at der er et meget stort antal af unge, som i hvert fald i perioder, er ramt af hjemløshed. I samme periode har der været indskrevet 73 forskellige unge mellem 18 og 25 år på herbergerne Lindevangen og Lærkehøj, hvoraf 15 er flyttet i en akutbolig. Tallene viser, at der samlet set har været over 200 henvendelser fra unge hjemløse, som har søgt om at få et værelse på Lindevangen og Lærkehøjs § 110 pladser. Mange kommer fra Frederiksberg, men en del henvendelser kommer også fra København og andre kommuner i Hovedstadsregionen. Ovnævnte tal stemmer godt overens med en intern undersøgelse som Frederiksberg Kommune har udarbejdet i foråret 2014. Den viser, at der er mindst 30 unge hjemløse frederiksbergborgere mellem 18 - 24 år, som ikke har et fast sted at bo. Det er ud over de unge, som bor i akutboliger og på Lindevangen/Lærkehøj.

LINDEVANGENS BUD PÅ FREMTIDIGE INDSATSER

Antallet af hjemløse unge er stadig stigende. Alene de henvendelser, der har været over en 4 års periode i Lindevangen og Lærkehøjs regi, viser tydeligt, at der stadig er brug for en udvidelse af indsatserne.

Hvis den nuværende regerings sociale 2020 mål om at reducere hjemløsheden med 25 % inden år 2020 skal indfries, er det nødvendigt at der sættes ind på flere niveauer og ikke mindst et øget fokus på forebyggelse.

Kommunen skal have et skærpet fokus på overgangen mellem ung og voksen, så de unge får den støtte og de tilbud som er nødvendige, når de starter deres voksenliv. Rigtig mange af de unge, som har været indskrevet i Akutboliger for Unge, har været anbragt uden for hjemmet som barn/ung og for de fleste er foranstaltningerne stoppet helt, når de er blevet myndige.

AKUT BOLIG

Mand med psykiatrisk diagnose, kendt i kommunen fra han var barn, for nylig stoppet massivt hashmisbrug, kontanthjælpsmodtager, magter ikke uddannelse/aktivering, mange udeblivelser, dårlig hukommelse, manglende initiativ, har svært ved at tage ansvar og har modstand på "systemet".

Er ved indflytning i en Akutbolig for Unge godkendt til bolig via kommunen. Det tager tid at opbygge tillid til den unge, men da denne først er etableret, samarbejder den unge positivt og tager i mod støtte, der bl.a. omhandler den unges opfattelse af "systemet" og den unges eget ansvar for eget liv, hjælp til mange praktiske

opgaver (botræning), økonomi, den unges forhold til sin mor, fastholdelse af hashstop, uddannelsesafklaring mv.

Den unge åbner i samarbejdet op for de personlige problematikker, der fylder. Den unge udvikler på et tidspunkt et alvorligt angstanfald og starter i længerevarende behandling for det.

Samarbejdet fortsætter, da den unge flytter fra akutboligen til den kommunalt anviste bolig. Samarbejdet fortsætter og har nu varet 1 år og 4 måneder.

På Frederiksberg skal antallet af Akutboliger for Unge udvides, så flere kan modtage dette tilbud. Det er både en billigere og ofte bedre løsning end det almindelige herbergstilbud.

Det er vigtigt, at der er forskelligartede tilbud til målgruppen: Der skal fortsat være mulighed for, at unge kan indskrives på herberger. Der er nogen, der ikke er i stand til at bo for sig selv.

Der skal kunne iværksætte bostøtteforløb eller mentorordninger for de unge, der ikke har et sted at bo.

Der har været mange henvendelser fra unge hjemløse, som primært er blevet afvist pga. manglende pladser og mange af dem har ikke fået konkret hjælp til deres situation. Det er væsentligt at få fat i de unge hjemløse så tidligt som muligt, inden deres udsatte livssituation bliver mere kronisk.

For at bidrage til at denne gruppe får den nødvendige hjælp, anbefaler vi, at der åbnes et nyt Kontaktsted for Unge Hjemløse på Frederiksberg:

Inspireret af Kofoeds Kælder (Kofoeds Skole – København) anbefaler vi, at der bliver åbnet et Kontaktsted, hvor unge kan få en uforpligtende rådgivning i forhold til deres boligsituation og andre vigtige områder. Medarbejdere skal kunne give den rådgivning, som den unge har brug for, og vores erfaring er, at det kræver helt specielle kompetencer, for at kunne nå disse unge. På kontaktstedet skal der være mulighed for at få basal hjælp til at få noget at spise, få vasket sit tøj, få et bad, få adgang til internet og opladet sin telefon etc. Medarbejderne skal være behjælpelige med samtaler, støtte de unge til at kontakte kommunen eller anden offentlig myndighed, genskabe kontakt til familie og venner etc. Der skal være et tæt samarbejde med herberget Lindevangen og Akutboliger for Unge omkring de unges boligsituation, og det er afgørende, at der er et kontinuerligt samarbejde med kommunens sagsbehandlere.

Kommunen skal fortsat forsøge at indgå aftaler med boligselskaber om billige permanente lejligheder til unge hjemløse. Det skal være målrettet de unge, som ikke selv er i stand til at skaffe sig en egnet bolig. Flere billige lejligheder vil gøre opholdet i Akutboliger for Unge kortere, så flere kan få den nødvendige hjælp.

UNGEINDSATSEN

HOUSING FIRST

LEJLIGHEDERNE

TILBUDET

METODE

MÅLGRUPPE

UNGE

TAL

EFTER OPHOLD

AKUTBOLIG

OPSAMLING

UDFORDRINGER

LINDEVANGENS BUD PÅ

FREMTIDIGE INDSATSER

AKUTBOLIGER FOR
UNGE
HJEMLØSE
PÅ FREDERIKSBERG
– ET ALTERNATIV TIL HERBERG

Driftsoverenskomst med

FREDERIKSBERG
KOMMUNE

En del af

